

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1864/2005

z dnia 15 listopada 2005 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1725/2003 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 1 oraz Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nr 32 i 39

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1725/2003 z dnia 29 września 2003 r. przyjmującym niektóre międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾ zostały przyjęte wszystkie międzynarodowe standardy i interpretacje istniejące na dzień 14 września 2002 r. za wyjątkiem Międzynarodowych Standardów Rachunkowości MSR 32 i MSR 39 oraz powiązanych z nimi interpretacji. W przypadku MSR 32 i MSR 39 przyjęcie ich w tamtym okresie w istniejącej wersji uznano za niewskazane ze względu na znaczący zakres zmian do nich.
- (2) W dniu 17 grudnia 2003 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zaktualizowany MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, co było częścią inicjatywy RMSR mającej na celu poprawę piętnastu standardów w terminie pozwalającym na ich zastosowanie przedsiębiorstwom przyjmującym MSR po raz pierwszy w 2005 r. Celem aktualizacji była dalsza poprawa jakości i spójności istniejących Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR).
- (3) Zaktualizowany w grudniu 2003 r. MSR 39 wprowadził możliwość, zgodnie z którą jednostki w momencie początkowego ujęcia mogły nieodwołalnie wyznaczyć finansowy składnik aktywów bądź zobowiązanie finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przy ujęciu zysków i strat w rachunku zysków i strat (tzw. pełna opcja wyceny w wartości godziwej). Jednakże Europejski Bank Centralny (EBC), organy nadzoru ostrożnościowego reprezentowane w Komitecie Bazylejskim, a także organy nadzoru rynku papierów wartościowych wyraziły obawy, że nieograniczona opcja wyceny w wartości godziwej mogłaby być niewłaściwie wykorzystywana, zwłaszcza w przypadku instrumentów finansowych powiązanych ze zobowiązaniami własnymi spółek.

⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, str. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 261 z 13.10.2003, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 211/2005 (Dz.U. L 41 z 11.2.2005, str. 1).

- (4) RMSR podzieliła tę opinię, czego konsekwencją było opublikowanie w dniu 21 kwietnia 2004 r. projektu standardu, w którym zaproponowała wprowadzenie zmiany do MSR 39 ograniczającej zakres opcji wyceny w wartości godziwej.
- (5) Aby w odpowiednim czasie przed pierwszym zastosowaniem w 2005 r. były dostępne obszerne wytyczne w sprawie rachunkowości instrumentów finansowych, Komisja zatwierdziła MSR 39 z wyłączeniem niektórych przepisów odnoszących się do pełnej opcji wyceny w wartości godziwej oraz rachunkowości zabezpieczeń, przyjmując rozporządzenie Komisji (WE) nr 2028/2004 z dnia 19 listopada 2004 r. w sprawie przyjęcia niektórych międzynarodowych standardów rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do dodania MSR nr 39⁽³⁾. Komisja potraktowała wspomniane wyłączenie jako szczególny przypadek i rozwiązanie przejściowe obowiązujące do czasu wyjaśnienia nierozstrzygniętych kwestii w ramach dalszych konsultacji i dyskusji.
- (6) Komentarze otrzymane w reakcji na opublikowany w dniu 21 kwietnia 2004 r. projekt standardu oraz dalsze konsultacje, zwłaszcza z EBC i Komitetem Bazylejskim, a także cykl debat z zainteresowanymi stronami w marcu 2005 r., znalazły odzwierciedlenie w opublikowanych przez RMSR w dniu 16 czerwca 2005 r. *Zmianach do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, opcja wyceny w wartości godziwej*.
- (7) Aktualizacja opcji wyceny w wartości godziwej zawartej w MSR 39 ogranicza jej stosowanie do przypadków, w których pozwoli to na uzyskanie bardziej ścisłych informacji, eliminując bądź znacząco zmniejszając niespójności ujęcia lub wyceny; względnie do sytuacji, w których część aktywów lub zobowiązań finansowych bądź zarówno aktywa, jak i zobowiązania finansowe objęte są udokumentowanym zarządzaniem ryzykiem lub strategią inwestycyjną. Ponadto zaktualizowana opcja wyceny w wartości godziwej dopuszcza wyznaczenie w określonych okolicznościach całej połączonej umowy, zawierającej jeden lub więcej instrumentów pochodnych wbudowanych w inne instrumenty, jako finansowy składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Tym samym stosowanie zaktualizowanej opcji wyceny w wartości godziwej zostało ograniczone do przypadków, w których spełnione są określone zasady lub zachodzą określone okoliczności. Oprócz tego stosowanie tej opcji powinno być powiązane z ujawnieniem odpowiednich informacji.

⁽³⁾ Dz.U. L 363 z 9.12.2004, str. 1.

- (8) Dlatego należy dodać wyłączone na mocy rozporządzenia (WE) nr 2086/2004 przepisy dotyczące stosowania opcji wyceny w wartości godziwej dla zobowiązań finansowych. Oprócz tego pełna opcja wyceny w wartości godziwej w odniesieniu do aktywów finansowych zatwierdzona rozporządzeniem (WE) nr 2086/2004 również powinna zostać podporządkowana stosowaniu określonych zasad.
- (9) W odniesieniu do nadzoru ostrożnościowego RMSR stwierdza, że zaktualizowany standard nie uniemożliwia organom nadzoru ostrożnościowego ani dokonywania oceny dokładności praktyk wyceny w wartości godziwej nadzorczej instytucji finansowej oraz jakości leżących u ich podstaw strategii zarządzania ryzykiem, polityk oraz praktyk, ani także podejmowania odpowiednich działań. Oprócz tego RMSR zgadza się z opinią, że ujawnienie określonych informacji byłoby pomocne organom nadzoru ostrożnościowego przy dokonywaniu przez nie oceny wymagań kapitałowych. Dotyczy to przede wszystkim przypadku ujmowania zysków, które powstają w wyniku pogorszenia własnej zdolności kredytowej i które będą przedmiotem analiz w ramach prac nad dalszymi poprawkami do MSR 39. Dlatego Komisja będzie monitorowała przyszłe skutki wprowadzenia *Zmian do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, opcja wyceny w wartości godziwej* oraz sprawdzi ich wykonanie w ramach przeglądu, o którym jest mowa w art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002.
- (10) Przyjęcie omawianych poprawek do MSR 39 pociąga za sobą wprowadzenie zmian do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 1 oraz MSR 32 w celu zapewnienia spójności odnośnych standardów rachunkowości.
- (11) W związku z nowym podejściem do stosowania opcji wyceny w wartości godziwej opartym na stosowaniu określonych zasad oraz koniecznością przedłożenia przez przedsiębiorstwa po raz pierwszy przyjmujące MSR bardziej czytelnych pierwszych sprawozdań finansowych oraz informacji porównawczych, wskazane jest wprowadzenie stosowania niniejszego rozporządzenia z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2005 r.
- (12) Konsultacje z ekspertami w tej dziedzinie potwierdzają, że Międzynarodowy Standard Rachunkowości (MSR) *Zmiany do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, opcja wyceny w wartości godziwej* spełnia techniczne warunki przyjęcia określone w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, w szczególności wymóg sprzyjania europejskiemu dobru publicznemu.
- (13) Z tego względu rozporządzenie (WE) nr 1725/2003 należy odpowiednio zmienić.
- (14) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Regulacyjnego ds. Rachunkowości,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1725/2003 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Zmienia się zgodnie z pkt A Załącznika do niniejszego rozporządzenia Międzynarodowy Standard Rachunkowości (MSR) 39;
- 2) Włącza się do MSR 39 zamieszczony w pkt B Załącznika do niniejszego rozporządzenia tekst „Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) *Zmiany do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena, opcja wyceny w wartości godziwej*”;
- 3) Zmienia się zgodnie z pkt B Załącznika do niniejszego rozporządzenia Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 1 oraz MSR 32.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2005 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 15 listopada 2005 r.

W imieniu Komisji
Charlie McCREEVY
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

A. Do Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 35 dodaje się następujący tekst:

„Jeśli przeniesiony składnik aktywów jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, to w odniesieniu do zobowiązania z nim powiązanego nie ma zastosowania wprowadzona w niniejszym standardzie możliwość wyznaczania zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.”,

b) w Załączniku A objaśnień dotyczących stosowania OS31 otrzymuje następujące brzmienie:

„Przykładem instrumentu hybrydowego jest instrument finansowy, który może zostać przez posiadacza przedstawiony emitentowi do odkupienia w zamian za kwotę środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych, która zmienia się na podstawie indeksu kapitałowego lub towarowego, rosnącego lub malejącego (instrument z opcją sprzedaży). Jeśli emitent w momencie początkowego ujęcia nie zakwalifikował instrumentu z opcją sprzedaży jako zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wymaga się, aby instrument wbudowany został oddzielony (tj. indeksowane płatności kapitału) zgodnie z paragrafem 11, ponieważ umowa zasadnicza jest instrumentem dłużnym w myśl paragrafu OS27, a indeksowana płatność kapitału nie jest ściśle powiązana z zasadniczym instrumentem dłużnym zgodnie z paragrafem OS30 pkt. a). Ponieważ płatności kapitału mogą się zwiększać lub też maleć, instrumentem wbudowanym jest instrument pochodny niebędący opcją, którego wartość jest indeksowana do zmiennej bazowej.”.

B. Do MSR 39 dodaje się następujący tekst:

MIĘDZYNARODOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI

MSR nr	Tytuł
„MSR 39	<i>Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena</i> wraz z przepisami dotyczącymi stosowania opcji wyceny w wartości godziwej ”.

ZMIANY DO MIĘDZYNARODOWEGO STANDARDU RACHUNKOWOŚCI 39

Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena**OPCJA WARTOŚCI GODZIWEJ**

Niniejszy dokument określa zmiany wprowadzone do MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. Zmiany wynikają z propozycji, które były przedstawione w projekcie *proponowanych zmian do MSR 39 – Opcja wartości godziwej*, opublikowanym w kwietniu 2004 r.

Jednostki stosują zmiany zawarte w niniejszym dokumencie w odniesieniu do rocznych okresów obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2006 r. i później.

W pkt 9 część b definicja składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego wycenianego według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat została zmieniona w następujący sposób:

DEFINICJE

9. ...

Definicje czterech kategorii instrumentów finansowych

Składnikiem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenianym według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat jest składnik spełniający którykolwiek z poniższych warunków:

a) ...

b) *Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez jednostkę jako wyceniany według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat. Jednostka dokonuje takiej klasyfikacji tylko wówczas, gdy zezwala na to pkt 11A lub prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:*

- i) *eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe”), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków lub strat lub*
- ii) *grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa (zgodnie z definicją zawartą w MSR 24 – Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych (zaktualizowanemu w 2003 r.)) na przykład zarządowi jednostki lub dyrektorowi wykonawczemu.*

W MSR 32 pkt 66, 94 oraz OS40 wymaga się od jednostki ujawniania informacji na temat aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które zostały wyznaczone do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, w tym także tego, w jaki sposób wymóg ten został spełniony. W przypadku instrumentów wyznaczonych zgodnie z punktem ii) powyżej, ujawniane informacje powinny obejmować opis, w jaki sposób stosowanie opcji wartości godziwej jest spójne z udokumentowanym sposobem zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną jednostki.

Inwestycji w instrumenty kapitałowe, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartości godziwej nie można wycenić w wiarygodny sposób, (zob. par. 46c) oraz załącznik A pkt OS80 i OS81) nie można wyznaczyć do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.

Należy zauważyć, że pkt 48, 48A, 49 oraz pkt OS69–OS82 załącznika A, które określają wymogi dotyczące wiarygodnej wyceny wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, w równym stopniu stosują się do wszystkich pozycji wycenianych według wartości godziwej, czy to wyznaczonych do takiej oceny, czy innych, lub których wartość godziwa jest ujawniana.

Dodaje się pkt 11A w brzmieniu:

WBUDOWANE INSTRUMENTY POCHODNE

- 11A. Niezależnie od postanowień pkt 11, jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, jednostka może wyznaczyć całą hybrydową (łącną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, o ile:**
- wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową lub**
  - jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łącnny) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.**

W pkt 12 i 13 wprowadza się następujące zmiany:

- 12. Jeśli zgodnie z niniejszym standardem jednostka jest zobowiązana do oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej, ale nie jest w stanie oddzielnie wycenić takiego wbudowanego instrumentu pochodnego w momencie jego nabycia, albo w kolejnych dniach bilansowych, to traktuje całą hybrydową (łącną) umowę jak umowę wycenianą według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.**
13. Jeśli jednostka nie jest w stanie wiarygodnie wycenić wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego na podstawie postanowień i warunków umowy (np. dlatego, że wbudowany instrument pochodny jest powiązany z instrumentem kapitałowym nienotowanym na aktywnym rynku), to wartość godziwą wbudowanego instrumentu pochodnego stanowi różnica pomiędzy wartością godziwą instrumentu hybrydowego (łącnego) i wartością godziwą umowy zasadniczej, jeśli wartości te mogą być wiarygodnie ustalone zgodnie z niniejszym standardem. Jeśli jednostka nie jest w stanie ustalić wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego zgodnie z powyższą metodą, to stosuje się pkt 12 i wyznacza instrument hybrydowy (łącnny) jako wyceniany według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.

Dodaje się pkt 48A w brzmieniu:

ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE WARTOŚCI GODZIWEJ

- 48A.** Zazwyczaj najlepszym potwierdzeniem wartości godziwej są ceny notowane na aktywnym rynku. Jeśli nie istnieje aktywny rynek dla danego instrumentu, jednostka ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny. Celem stosowania technik wyceny jest ustalenie, jak w dniu wyceny kształtowałaby się cena w transakcji zawartej na zasadach rynkowych pomiędzy niezależnymi stronami. Do technik wyceny zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych przeprowadzonych bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi stronami, jeśli informacje takie są dostępne, odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu o niemalże identycznej charakterystyce, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, jak również modele wyceny opcji. Jeśli istnieje technika wyceny powszechnie stosowana przez uczestników rynku do wyceny instrumentu, a także wykazano, że ta technika dostarcza wiarygodnych oszacowań cen osiągniętych w rzeczywistych transakcjach rynkowych, jednostka stosuje tę metodę. Wybrane techniki wyceny w maksymalnym stopniu wykorzystują dane rynkowe, a w minimalnym stopniu polegają na subiektywnych danych specyficznych dla jednostki. Technika wyceny obejmuje wszystkie czynniki, jakie uczestnicy rynku wzięliby pod uwagę ustalając cenę oraz jest zgodna z przyjętymi ekonomicznymi metodami wyceny instrumentów finansowych. Jednostka dokonuje okresowo kalibracji techniki wyceny i testuje jej prawidłowość przy zastosowaniu cen pochodzących z dostępnych bieżących transakcji rynkowych dla takiego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub „przekalkowania”) lub opartych na innych dostępnych danych rynkowych.

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE I OKRES PRZEJŚCIOWY

W pkt 105 wprowadza się zmiany oraz dodaje się pkt 105A–105D w brzmieniu:

...

- 105. Jeśli niniejszy standard jest stosowany po raz pierwszy, jednostka ma prawo wyznaczyć wcześniej ujęty składnik aktywów finansowych jako dostępny do sprzedaży. W przypadku każdego z takich składników jednostka ujmuje wszystkie skumulowane zmiany wartości godziwej w oddzielnej pozycji w kapitale własnym do momentu późniejszego wyłączenia z bilansu lub wystąpienia utraty wartości, kiedy przenosi się te skumulowane zyski lub straty do rachunku zysków i strat. Jednostka również:**
- przekształca składnik aktywów finansowych stosując nowy sposób wyznaczania w porównawczych sprawozdaniach finansowych oraz**
  - ujawnia wartość godziwą aktywów finansowych na dzień wyznaczenia, a także ich klasyfikację oraz wartość bilansową w poprzednich sprawozdaniach finansowych.**

- 105A. Jednostka stosuje pkt 11A, 48A, OS4B–OS4K, OS33A oraz OS33B, a także wprowadzone w 2005 r. zmiany pkt 9, 12 i 13 w okresach obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2006 r. i później. Zaleca się wcześniejsze zastosowanie.
- 105B. Jednostka stosująca po raz pierwszy pkt 11A, 48A, OS4B–OS4K, OS33A oraz OS33B, a także wprowadzone w 2005 r. zmiany do pkt 9, 12 i 13 w okresach obrotowych rozpoczynających się przed 1 stycznia 2006 r.:
- a) ma prawo, w momencie zastosowania nowych i zmienionych przepisów po raz pierwszy, wyznaczyć jako wyceniany według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat dowolny poprzednio ujęty składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe, które w tym momencie spełniają do tego wymogi. Jeśli roczny okres obrotowy rozpoczyna się przed 1 września 2005 r. tego rodzaju proces wyznaczania nie musi być zakończony przed 1 września 2005 r. i może obejmować również aktywa finansowe i zobowiązania finansowe ujęte między początkiem tego okresu obrotowego a 1 września 2005 r. Niezależnie od postanowień pkt 91 MSR 39, dowolny składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyznaczone do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat zgodnie z niniejszym punktem, które wcześniej były wyznaczone jako pozycja zabezpieczana w ramach zabezpieczenia wartości godziwej, powinny zostać wyłączone z tego powiązania w momencie wyznaczenia ich do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat,
  - b) ujawnia wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wyznaczonych zgodnie z punktem a) na dzień wyznaczenia, a także ich klasyfikację oraz wartość bilansową w poprzednich sprawozdaniach finansowych,
  - c) wyłącza z wyznaczenia jakiegokolwiek składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe poprzednio wyznaczone do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, jeśli nie kwalifikują się one do tego rodzaju wyznaczenia zgodnie z postanowieniami nowych lub zmienionych punktów. Jeśli składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe będą po wyłączeniu z wyznaczenia wyceniane według zamortyzowanego kosztu, to data wyłączenia powinna być traktowana jako data początkowego ujęcia,
  - d) ujawnia wartość godziwą wszelkich aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wyłączonych z wyznaczenia zgodnie z punktem c) na dzień obowiązywania tego wyłączenia oraz ich nową klasyfikację.
- 105C. Jednostka stosująca po raz pierwszy pkt 11A, 48A, OS4B–OS4K, OS33A oraz OS33B, a także zmiany wprowadzone w roku 2005 do pkt 9, 12 i 13, w rocznych okresach obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2006 r. i później:
- a) wyłącza z wyznaczenia jakiegokolwiek składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych poprzednio wyznaczony do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, jeśli nie kwalifikuje się on do tego rodzaju wyznaczenia zgodnie z postanowieniami nowych lub zmienionych punktów. Jeśli składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe będą wyceniane po wyłączeniu z wyznaczenia według zamortyzowanego kosztu, data wyłączenia powinna być traktowana jako data początkowego ujęcia,
  - b) nie wyznacza do wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat żadnych poprzednio ujętych aktywów lub zobowiązań finansowych,
  - c) ujawnia wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które wyłączone z wyznaczenia zgodnie z punktem a) na dzień wyłączenia oraz ich nową klasyfikację.
- 105D. Jednostka przekształca swoje porównawcze sprawozdania finansowe, stosując nowy sposób wyznaczenia określony w pkt 105B lub 105C, pod warunkiem, że składnik aktywów finansowych i zobowiązań finansowych albo grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii wyznaczone do wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, będą spełniać wymogi pkt 9b)i), 9 lit. b) ppkt ii) lub 11A na początku okresu porównawczego lub, w przypadku kiedy zostały nabyte po rozpoczęciu okresu porównawczego, będą spełniać wymogi pkt 9b)i), 9 lit. b) ppkt ii) lub 11A na dzień ich początkowego ujęcia.

W załączniku A dodaje się pkt OS4B–OS4K w brzmieniu:

Załącznik A

Objaśnienie stosowania

DEFINICJE (pkt 8–9)

Wyznaczenie do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.

OS4B. Punkt 9 niniejszego standardu zezwala jednostce na wyznaczenie składnika aktywów finansowych, zobowiązania finansowego lub grupy instrumentów finansowych (aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obydwu tych kategorii) do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, pod warunkiem że prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

OS4C. Decyzja jednostki dotycząca wyznaczenia składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat jest podobna do wyboru zasady rachunkowości (mimo iż w przeciwieństwie do wyboru zasad rachunkowości nie musi być stosowana w sposób ciągły w stosunku do wszystkich podobnych transakcji). Jeśli jednostka ma możliwość wyboru, pkt 14b) MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów* wymaga, aby wybrane zasady (polityka) rachunkowości prowadziły do uzyskiwania bardziej przydatnych i wiarygodnych informacji na temat wpływu transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, rachunek zysków i strat czy też przepływy pieniężne jednostki. W przypadku wyznaczenia do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, pkt 9 określa dwa rodzaje okoliczności, w których spełniany zostaje wymóg uzyskiwania bardziej przydatnych informacji. Dlatego chcąc dokonać takiego wyznaczenia zgodnie z pkt 9, jednostka powinna udowodnić, że dotyczy jej jedna (lub obie) z tych sytuacji.

Punkt 9b)i) Wyznaczenie eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania, która powstałaby w przeciwnym przypadku.

OS4D. Zgodnie z MSR 39 wycena składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego oraz sposób ujęcia zmian ich wartości są uzależnione od klasyfikacji pozycji oraz od tego, czy pozycja jest częścią wyznaczonego powiązania zabezpieczającego. Wymogi te mogą stwarzać niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną niekiedy jako „niedopasowanie księgowo”), na przykład, gdyby składnik aktywów finansowych nie został wyznaczony do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat i byłby klasyfikowany jako dostępny do sprzedaży (przy czym większość zmian wartości godziwej byłaby ujmowana bezpośrednio w kapitale własnym), a zobowiązanie, które jednostka uznaje za powiązane byłoby wyceniane według zamortyzowanego kosztu (bez ujęcia zmian wartości godziwej). W takich okolicznościach jednostka może stwierdzić, że jej sprawozdanie finansowe będzie dostarczać bardziej przydatnych informacji. Jeśli zarówno składnik aktywów jak i zobowiązanie będą zaklasyfikowane do wyceny wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.

OS4E. Następujące przykłady pokazują, kiedy ten warunek mógłby być spełniony. We wszystkich przypadkach jednostka może wykorzystać ten warunek do wyznaczenia składnika aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych do wyceny w wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, jeśli spełnia zasadę określoną w pkt 9 lit. b) ppkt i).

- a) Jednostka posiada zobowiązania, z których przepływy pieniężne są umownie uzależnione od korzyści uzyskiwanych z aktywów, które w innym przypadku zostałyby zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Na przykład zakład ubezpieczeń może mieć zobowiązania zawierające cechę warunkowej partycypacji, która przynosi korzyści w oparciu o zrealizowane i/lub niezrealizowane zyski z inwestycji związanych z określonym zbiorem aktywów należących do zakładu ubezpieczeń. Jeśli wycena tych zobowiązań odzwierciedla bieżące ceny rynkowe, zaklasyfikowanie aktywów jako wycenianych według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat oznacza, że zmiany według wartości godziwej aktywów finansowych są ujmowane w wyniku finansowym w tym samym okresie, co odnośne zmiany wartości zobowiązań.
- b) Jednostka posiada zobowiązania związane z umowami ubezpieczeniowymi, których wycena uwzględnia bieżące informacje (zgodnie z pkt 24 MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe) oraz aktywa finansowe uznane za powiązane, które w innym przypadku byłyby zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub wyceniane według zamortyzowanego kosztu.
- c) Jednostka posiada aktywa finansowe, zobowiązania finansowe lub jedno i drugie, podlegające wspólnemu ryzyku, takiemu jak ryzyko stopy procentowej, prowadzące do przeciwstawnych zmian wartości godziwej wzajemnie się kompensujących. Tym niemniej tylko niektóre instrumenty będą wycenione według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat (tj. instrumenty pochodne lub zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu). Może się również zdarzyć, że wymogi dotyczące rachunkowości zabezpieczeń nie są spełnione, na przykład dlatego że wymogi dotyczące efektywności zawarte w pkt 88 nie są dotrzymane.
- d) Jednostka posiada aktywa finansowe, zobowiązania finansowe lub jedno i drugie, które podlegają wspólnemu ryzyku, takiemu jak ryzyko stopy procentowej, prowadzące do przeciwstawnych zmian wartości godziwej wzajemnie się kompensujących i jednostka nie spełnia wymogów stosowania rachunkowości zabezpieczeń, gdyż żaden z instrumentów nie jest instrumentem pochodnym. Ponadto, przy braku rachunkowości zabezpieczeń, występuje znacząca niespójność w ujmowaniu zysków i strat. Na przykład:

- i) Jednostka posiada portfel aktywów o stałym oprocentowaniu, które w innym przypadku zostałyby zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, sfinansowanych wyemitowanymi obligacjami o stałym oprocentowaniu, których zmiany wartości godziwej kompensują się. Wykazanie zarówno aktywów jak i obligacji według ich wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat koryguje niespójność, która powstałaby przy wycenie aktywów według wartości godziwej ze zmianami wykazywanymi w kapitale własnym oraz zmianami wyceny obligacji według zamortyzowanego kosztu.
- ii) Jednostka sfinansowała określoną grupę pożyczek drogą emisji obligacji będących przedmiotem obrotu, których zmiany wartości godziwej kompensują się. Jeśli ponadto jednostka regularnie nabywa i sprzedaje obligacje, ale rzadko, o ile kiedykolwiek, kupuje i sprzedaje pożyczki, wykazując zarówno pożyczki jak i obligacje według ich wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, eliminuje w ten sposób niespójność w momencie ujęcia zysków i strat, które powstałyby na skutek wyceny tych pozycji według zamortyzowanego kosztu i każdorazowego ujmowania zysku lub straty w związku z odkupem obligacji.
- OS4F. We wszystkich przypadkach jak te opisane powyżej, wyznaczenie w momencie początkowego ujęcia aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, które to aktywa lub zobowiązania w innym przypadku nie byłyby wyceniane w ten sposób, może wyeliminować lub znacząco zmniejszyć niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania i doprowadzić do otrzymania bardziej przydatnych informacji. Ze względów praktycznych jednostka nie musi dokładnie w tym samym czasie wejść w transakcje powodujące powstanie aktywów i zobowiązań powodujących niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania. Uzasadniona zwłoka jest dopuszczona pod warunkiem, że każda transakcja będzie w momencie początkowego ujęcia wyznaczona do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat oraz w tym czasie jednostka będzie oczekiwać wystąpienia wszelkich pozostałych transakcji.
- OS4G. Niedopuszczalne byłoby wyznaczenie do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat tylko niektórych spośród aktywów finansowych i zobowiązań finansowych prowadzących do powstania niespójności, o ile nie doprowadziłyby to do jej wyeliminowania lub znaczącego zmniejszenia, a zatem nie zapewnilioby uzyskania bardziej prawidłowych informacji. Tym niemniej dopuszczalne byłoby wyznaczenie tylko pewnej liczby podobnych aktywów finansowych lub podobnych zobowiązań finansowych. Jeśli doprowadziłyby to do znaczącego zmniejszenia niespójności (potencjalnie większego niż w przypadku innego rodzaju dopuszczonych wyznaczeń). Dla przykładu, zakłada się, iż jednostka posiada pewną liczbę podobnych zobowiązań finansowych o wartości 100 j.p. (*) oraz pewną liczbę podobnych aktywów finansowych w kwocie 50 j.p., ale wycenianych w oparciu o różne zasady. Jednostka może znacząco zmniejszyć niespójność w wycenie poprzez wyznaczenie – do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat – w momencie początkowego ujęcia wszystkich aktywów, ale tylko niektórych zobowiązań (na przykład poszczególnych zobowiązań o łącznej wartości 45 j.p.). Tym niemniej ze względu na to, że standard zezwala jednostce na wyznaczenie do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat tylko całego instrumentu finansowego, jednostka, w przykładzie powyżej, musi wyznaczyć jedno lub kilka zobowiązań w całości. Nie mogłaby wyznaczyć komponentu zobowiązania (np. zmian wartości dających się przypisać tylko jednemu ryzyku, na przykład zmiany referencyjnych stóp procentowych) lub proporcji (tj. procentu) zobowiązania.
- Punkt 9 lit. b) ppkt ii) *Grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.*
- OS4H. Jednostka może zarządzać i oceniać wyniki uzyskiwane z tytułu aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obydwu tych kategorii w taki sposób, iż ich wycena według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji. W tym przypadku nacisk jest położony na sposób, w jaki jednostka zarządza i ocenia wyniki, a nie na rodzaj jej instrumentów finansowych.
- OS4I. Następujące przykłady pokazują, kiedy ten warunek mógłby być spełniony. We wszystkich przypadkach jednostka może wykorzystać ten warunek do wyznaczenia składnika aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych do wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, jeśli spełnia zasadę określoną w pkt 9 lit. b) ppkt ii).
- a) Organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze inwestycyjne fundusze powiernicze oraz podobne przedsięwzięcia, których przedmiotem działalności jest inwestowanie w aktywa finansowe z zamiarem uzyskiwania z nich korzyści z tytułu całkowitych zwrotów w postaci odsetek lub dywidend oraz zmian według wartości godziwej. MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych* oraz MSR 31 *Udziały we wspólnych przedsięwzięciach* zezwalają na wyłączenie tego rodzaju inwestycji z ich zakresu, pod warunkiem, iż są wyceniane według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat. Jednostka może stosować te same zasady rachunkowości do innych inwestycji zarządzanych na zasadzie całkowitego zwrotu, na które nie ma jednak na tyle znaczącego wpływu, aby mogły być objęte zakresem MSR 28 lub MSR 31.
- b) Jednostka posiada aktywa finansowe i zobowiązania finansowe, które wspólnie podlegają jednemu lub większej liczbie ryzyk i są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania aktywami i zobowiązaniami. Przykładem może być jednostka, która wyemitowała „produkty strukturalne” składające się z wielu wbudowanych instrumentów pochodnych oraz zarządza wynikającym z nich ryzykiem w oparciu o wartość godziwą, wykorzystując w tym celu łącznie różne pochodne i niepochodne instrumenty finansowe. Analogicznym przykładem może być jednostka, która udziela pożyczki o stałej stopie procentowej i zarządza wynikającym stąd ryzykiem referencyjnej stopy procentowej wykorzystując w tym celu łącznie pochodne i niepochodne instrumenty finansowe.

(*) W niniejszym standardzie kwoty pieniężne nominowane są w „jednostkach pieniężnych” (j.p.).

- c) Jednostka jest zakładem ubezpieczeniowym posiadającym portfel aktywów finansowych, którym zarządza w sposób zapewniający maksymalizację zwrotu (tj. odsetki lub dywidendy oraz zmiany wartości godziwej) i na tej podstawie ocenia wyniki. Portfel może być utrzymywany dla zabezpieczenia określonych zobowiązań lub kapitału lub obydwu tych pozycji. Jeśli portfel aktywów jest utrzymywany w celu zabezpieczenia określonych zobowiązań, warunek określony w pkt 9 lit. b) ppkt ii) może zostać spełniony dla aktywów, niezależnie od tego, czy zakład ubezpieczeń także zarządza i ocenia zobowiązania na podstawie wartości godziwej. Warunek zawarty w pkt 9 lit. b) ppkt ii) może zostać spełniony, kiedy zakład ubezpieczeń ma na celu maksymalizację całościowego zwrotu na aktywach w ciągu dłuższego czasu, nawet jeśli kwoty wypłacone posiadaczom kontraktów zależą od innych czynników, takich jak kwota zysków zrealizowanych w krótszym okresie (np. roku) lub zależą od decyzji zakładu ubezpieczeń.
- OS4J. Jak zostało omówione powyżej, warunek ten zależy od sposobu, w jaki jednostka zarządza i ocenia wyniki uzyskiwane z tytułu grupy rozważanych instrumentów finansowych. Zatem (w związku z wymogiem dokonania wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia), jednostka wyznaczająca instrument finansowy do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat w oparciu o ten warunek, powinna wyznaczyć w taki sposób wszystkie odpowiednie instrumenty finansowe, które są wspólnie zarządzane i oceniane.
- OS4K. Dokumentacja dotycząca strategii jednostki nie musi być obszerna, ale powinna wystarczać do udowodnienia, że wymóg zawarty w pkt 9 lit. b) ppkt ii) jest przestrzegany. Taka dokumentacja nie jest wymagana dla każdej indywidualnej pozycji, ale może być przygotowana dla całego portfela. Przykładowo, jeśli system zarządzania wynikami działalności danego departamentu – zatwierdzony przez kluczowych członków zarządu jednostki – jasno wskazuje na to, iż jego wyniki działalności są oceniane na podstawie całkowitego zwrotu z poniesionych nakładów, nie ma potrzeby przygotowywania dalszej dokumentacji potwierdzającej zgodność z pkt 9 lit. b) ppkt ii).

Po pkt OS33 dodaje się nagłówek oraz pkt OS33A i OS33B w następującym brzmieniu:

Instrumenty zawierające wbudowane instrumenty pochodne

- OS33A. Jeśli jednostka staje się stroną hybrydowego (łącznego) instrumentu, który zawiera jeden lub większą liczbę wbudowanych instrumentów pochodnych, pkt 11 wymaga od jednostki zidentyfikowania każdego takiego wbudowanego instrumentu pochodnego, oceny, czy powinien być oddzielony od umowy zasadniczej, a w przypadku tych instrumentów pochodnych, których ten wymóg dotyczy, wyceny według wartości godziwej w momencie początkowego ujęcia i później. Te wymogi mogą być bardziej złożone lub prowadzić do mniej wiarygodnych wycen niżeli wycenianie całego instrumentu. Z tego względu niniejszy standard zezwala, aby cały instrument wyznaczyć do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.
- OS33B. Takie wyznaczenie może być dokonane niezależnie od tego, czy pkt 11 wymaga oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej czy tego zabrania. Jednakże pkt 11A nie uzasadniałby wyznaczenia hybrydowego (łącznego) instrumentu do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat w przypadkach omówionych w pkt 11A a) i b), ponieważ nie prowadziłyby to do zmniejszenia złożoności ani do wzrostu wiarygodności.

Załącznik

Zmiany wprowadzone do innych standardów

Zmiany w niniejszym załączniku stosuje się do rocznych okresów obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2006 r. i później. Jeśli jednostka zastosuje niniejsze zmiany w MSR 39 w odniesieniu do okresu wcześniejszego, niniejsze zmiany mają zastosowanie do tego wcześniejszego okresu.

Zmiany do MSR 32**Instrumenty finansowe: ujawnianie i prezentacja**

W pkt 66 wprowadza się następujące zmiany:

66. Zgodnie z MSR 1, jednostka udziela informacji na temat wszystkich znaczących zasad rachunkowości, do których zalicza się zarówno przyjęte zasady ogólne, jak i metody ich zastosowania w odniesieniu do transakcji oraz innych zdarzeń i warunków występujących w działalności jednostki. W odniesieniu do instrumentów finansowych takie ujawnienia obejmują:
- a) kryteria zastosowane przy określaniu, kiedy ujmuje się i kiedy wyłącza z bilansu składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe,
  - b) zasady wyceny przyjęte w odniesieniu do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w momencie ich początkowego ujęcia i w późniejszych okresach,
  - c) zasady ujmowania oraz wyceny przychodów i kosztów wynikających z aktywów finansowych i zobowiązań finansowych oraz
  - d) w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat:
    - i) kryteria wyznaczania takich aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w momencie ich początkowego ujęcia,
    - ii) sposób, w jaki jednostka spełniła warunki takiego wyznaczenia określone w pkt 9, 11A lub 12 MSR 39. W przypadku instrumentów wyznaczonych zgodnie z pkt 9 lit. b) ppkt i) MSR 39, ujawnienie powinno zawierać opis okoliczności, które w przeciwnym wypadku powodowałyby powstanie niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania. W przypadku instrumentów wyznaczonych zgodnie z pkt 9 lit. b) ppkt ii) MSR 39, ujawnienie powinno zawierać omówienie, w jaki sposób wyznaczenie do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat jest spójne z udokumentowanym sposobem zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną jednostki,
    - iii) rodzaj aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które jednostka wyznaczyła do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.

W pkt 94 wprowadza się następujące zmiany, a lit. g)–j) zastępuje się lit. j)–m):

94. ...

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat (zob. także pkt OS40)

...

e) Jednostka ujawnia wartości bilansowe:

- i) aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu,**
- ii) zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu,**

- iii) aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia były uznane przez jednostkę za aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat (tj. te, które nie należą do kategorii aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu),
  - iv) zobowiązań finansowych, które w momencie początkowego ujęcia były uznane przez jednostkę za zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat (tj. te, które nie należą do kategorii zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu).
- f) Jednostka ujawnia osobno zyski netto lub straty netto z tytułu aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które jednostka wyznaczyła do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.
- g) Jeśli jednostka wyznaczyła pożyczkę lub należność (lub grupę pożyczek lub należności) do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, to ujawnia:
- i) maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe w dniu bilansowym (zob. pkt 76a) pożyczki lub należności (lub grupy pożyczek lub należności),
  - ii) kwotę o którą odnośny kredytowy instrument pochodny lub podobny instrument zmniejsza maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe,
  - iii) kwotę zmiany wartości godziwej pożyczki lub należności (lub grupy pożyczek lub należności) w ciągu okresu oraz zmianę skumulowaną, którą można przypisać do zmian ryzyka kredytowego, ustaloną jako kwota zmiany jej wartości godziwej, której nie da się przypisać do zmian warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe; lub poprzez zastosowanie alternatywnej metody, która w sposób bardziej wiarygodny odzwierciedla zmiany wartości godziwej dające się przypisać ryzyku kredytowemu,
  - iv) kwotę zmiany wartości godziwej każdego kredytowego instrumentu pochodnego lub podobnego instrumentu w ciągu okresu oraz skumulowaną, która miała miejsce od momentu wyznaczenia pożyczki lub należności.
- h) Jeśli jednostka wyznaczyła zobowiązanie finansowe do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, to ujawnia:
- i) kwotę zmiany wartości zobowiązania finansowego w ciągu okresu oraz zmianę skumulowaną, którą można przypisać do zmian ryzyka kredytowego ustaloną jako kwota zmiany wartości godziwej, której nie da się przypisać do zmian warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe (zob. pkt OS40) lub poprzez zastosowanie alternatywnej metody, która w sposób bardziej wiarygodny odzwierciedla zmiany wartości godziwej dające się przypisać do ryzyka kredytowego,
  - ii) różnicę między wartością bilansową zobowiązania finansowego i kwotą, którą jednostka zgodnie z umową byłaby zobowiązana zapłacić wierzycielowi w terminie wykupu.
- i) Jednostka ujawnia:
- i) metody zastosowane w celu spełnienia wymogów określonych w pkt g)iii) oraz h)i).
  - ii) jeśli jednostka uzna, że informacje ujawnione przez nią w celu spełnienia wymogów zawartych w lit. g) ppkt. iii) lub lit. h) ppkt. i) nie oddają wiarygodnie zmiany wartości godziwej aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, dającej się przypisać do zmian ryzyka kredytowego, powinna podać przyczyny leżące u podstaw takiego wniosku oraz czynniki uznane przez jednostkę za istotne.

...

W pkt OS40 wprowadza się następujące zmiany:

OS40 Jeśli jednostka wyznacza zobowiązanie finansowe lub pożyczkę lub należność (lub grupę pożyczek lub należności) do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, powinna ujawnić kwotę zmiany wartości godziwej instrumentu finansowego, którą można przypisać do zmiany ryzyka kredytowego. O ile alternatywna metoda w lepszy sposób nie oddaje tej kwoty, jednostka powinna ustalić tę kwotę jako kwotę zmiany wartości godziwej instrumentu finansowego, której nie można przypisać do zmian warunków rynkowych powodujących ryzyko rynkowe. Zmiany warunków rynkowych prowadzące do ryzyka rynkowego obejmują zmiany referencyjnej stopy procentowej, cen towarów, kursu wymiany waluty obcej lub indeksu cen lub stóp. W przypadku umów z elementami powiązanymi z jednostkami uczestnictwa, zmiany warunków rynkowych obejmują zmiany wyników działalności wewnętrznego lub zewnętrznego funduszu inwestycyjnego. Jeśli jedynymi zmianami zobowiązania finansowego wynikającymi z czynników rynkowych są zmiany referencyjnej stopy procentowej, kwotę tę można ustalić w następujący sposób:

- a) najpierw jednostka wylicza wewnętrzną stopę zwrotu zobowiązania na początku okresu opierając się na referencyjnej cenie rynkowej tego zobowiązania, oraz przepływach pieniężnych wynikających z umowy. Aby otrzymać część wewnętrznej stopy zwrotu właściwą dla danego instrumentu, należy od ustalonej wewnętrznej stopy zwrotu odjąć referencyjną stopę procentową z początku okresu,
- b) następnie jednostka wylicza bieżącą wartość przepływów pieniężnych wynikających ze zobowiązania, na podstawie umownych przepływów pieniężnych na początku okresu przy użyciu stopy dyskontowej, która równa się sumie referencyjnej stopy procentowej na koniec okresu oraz specyficznej dla danego instrumentu części wewnętrznej stopy zwrotu na początku okresu, określonej w punkcie a),
- c) kwota otrzymana jako rezultat wyliczeń opisanych w punkcie b) jest następnie korygowana o kwoty środków pieniężnych zapłacone lub otrzymane w związku ze zobowiązaniem przypadającym na dany okres i powiększana o zmiany wartości godziwej, wynikające stąd, że przepływy pieniężne z tytułu umowy są o jeden okres bliżej terminu zapłaty,
- d) różnica pomiędzy ceną rynkową zobowiązania na koniec okresu oraz kwotą ustaloną według zasad opisanych w punkcie c), stanowi zmianę wartości godziwej nie wynikającą ze zmiany referencyjnej stopy procentowej. Jest to kwota podlegająca ujawnieniu.

W powyższych przykładach przyjmuje się, że zmiany wartości godziwej, które nie powstają na skutek zmiany ryzyka kredytowego związanego z instrumentem lub też na skutek zmian stóp procentowych, nie są istotne. Jeśli w powyższym przykładzie instrument zawierał wbudowany instrument pochodny, zmiana wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego powinna zostać wyłączona przy ustalaniu kwoty określonej w pkt 94 lit. h) ppkt i).

Zmiany wprowadzone do MSSF 1

Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy

W pkt 25A i 43 wprowadza się następujące zmiany:

Wyznaczenie wcześniej ujętych instrumentów finansowych

25A. MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* zezwala na wyznaczenie składnika aktywów finansowych w momencie jego początkowego ujęcia jako dostępnego do sprzedaży lub wyznaczenie instrumentu finansowego (pod warunkiem, że spełnia pewne kryteria) jako składnika aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat. Mimo tego wymogu, wyjątki mają zastosowanie w następujących okolicznościach:

- a) każda jednostka ma prawo na dzień przejścia na MSSF dokonać wyznaczenia instrumentu jako dostępnego do sprzedaży,
- b) jednostka prezentująca swoje pierwsze sprawozdanie finansowe według MSSF za roczny okres obrotowy rozpoczynający się 1 września 2006 r. i później – ma prawo wyznaczyć na dzień przejścia na MSSF dowolny składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat pod warunkiem, że składnik aktywów lub zobowiązanie spełniają na ten dzień kryteria określone w pkt 9 lit. b) ppkt i), 9 lit. b) ppkt ii) lub 11A MSR 39,

- c) jednostka prezentująca swoje pierwsze sprawozdanie finansowe według MSSF za roczny okres obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2006 r. i później, ale przed 1 września 2006 r. – ma prawo wyznaczyć na dzień przejścia na MSSF dowolny składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat pod warunkiem, że składnik aktywów lub zobowiązanie spełniają na ten dzień kryteria określone w pkt 9 lit. b) ppkt i), 9 lit. b) ppkt ii) lub 11A MSR 39. Jeśli dzień przejścia na MSSF przypada przed 1 września 2005 r., wyznaczenie tego rodzaju nie musi być dokonane przed 1 września 2005 r. i może obejmować również aktywa finansowe i zobowiązania finansowe ujęte pomiędzy dniem przejścia na MSSF a 1 września 2005 r.,
- d) jednostka prezentująca swoje pierwsze sprawozdanie finansowe według MSSF za roczny okres obrotowy rozpoczynający się przed 1 stycznia 2006 r. oraz stosująca się do postanowień określonych w pkt 11A, 48A, OS4B–OS4K, OS33A i OS33B oraz do zmian wprowadzonych w roku 2005 do pkt 9, 12 i 13 MSRF 39 – ma prawo na dzień rozpoczęcia pierwszego okresu sprawozdawczego według MSSF wyznaczyć dowolny składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat, pod warunkiem, że w tym dniu składnik aktywów lub zobowiązanie spełniają wymogi wyznaczenia określone w nowych i zmienionych punktach. Jeśli pierwszy okres sprawozdawczy według MSSF rozpoczyna się przed 1 września 2005 r. wyznaczenie tego rodzaju nie musi być dokonane przed 1 września 2005 r. i może obejmować również aktywa finansowe i zobowiązania finansowe ujęte pomiędzy początkiem tego okresu a 1 września 2005. Jeśli jednostka przekształca informacje porównawcze zgodnie z MSR 39, przekształcenie powinno dotyczyć informacji na temat aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub grupy aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obydwu tych kategorii wyznaczonych na początku pierwszego okresu sprawozdawczego według MSSF. Takie przekształcenie informacji porównawczych powinno być dokonane tylko wówczas, gdy wyznaczone pozycje lub grupy spełniają kryteria wyznaczenia określone w pkt 9 lit. b) ppkt i), 9 lit. b) ppkt ii) lub 11A MSR 39 na dzień przejścia na MSSF lub, jeśli zostały nabyte po tej dacie, powinny spełniać kryteria określone w pkt 9 lit. b) ppkt i), 9 lit. b) ppkt ii) lub 11A w dniu początkowego ujęcia,
- e) w przypadku jednostki prezentującej swoje pierwsze sprawozdanie finansowe według MSSF za roczny okres rozpoczynający się przed 1 września 2006 r. – niezależnie od postanowień pkt 91 MSR 39, dowolny składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyznaczone do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat zgodnie z punktami c) lub d), które wcześniej były wyznaczone jako pozycje zabezpieczone w ramach zabezpieczenia wartości godziwej, powinny zostać wyłączone z tego wyznaczenia w momencie wyznaczenia ich do wyceny według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat.

Wyznaczenie aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych

- 43A. Jednostka może wyznaczyć wcześniej ujęty składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe na składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej na podstawie rachunku zysków i strat lub składnik aktywów finansowych jako dostępny do sprzedaży zgodnie z pkt 25A. Jednostka ujawnia wartość godziwą aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyznaczonych do każdej kategorii na dzień wyznaczenia, a także ich klasyfikację oraz wartość bilansową w poprzednich sprawozdaniach finansowych.
-